

STORTINGET

Representantforslag 158 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Seher Aydar
og Tobias Drevland Lund

Dokument 8:158 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Seher Aydar og Tobias Drevland Lund om å inkorporere FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne i norsk lovgivning

Til Stortinget

Bakgrunn

Alle mennesker har rett til like muligheter til deltakelse i samfunnet, utdanning og arbeidsliv. Mellom 15 og 18 prosent av Norges befolkning har nedsatt funksjonsevne. Denne store minoriteten er ikke rettslig likestilt med resten av befolkningen.

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) skal sikre at funksjonsnedsatte får innfridd sine menneskerettigheter på samme måte som andre grupper i samfunnet.

Tilleggsprotokollene til konvensjonen skal sikre individuell klagerett til FN for mennesker som ikke får oppfylt sine rettigheter, og som har brukt alle nasjonale klagerettsinstanser.

CRPD har ikke blitt inkorporert i norsk lovgivning, og det foreligger heller ikke konkrete planer for når og hvordan dette skal gjøres. Inkorporering innebærer at nasjonale lover skal bygge på FN-konvensjonen og ikke være i strid med den. Dagens lovverk gjør ikke det. Både FN selv og menneskeretts- og interesseorganisasjoner har ved gjentatte anledninger kritisert Norge for det

som er den praktiske konsekvensen av dette, nemlig at personer med nedsatt funksjonsevne i Norge ikke er rettslig likestilt med andre grupper i samfunnet. CRPD er den eneste diskrimineringskonvensjonen som ikke er inkorporert i norsk lovverk. Ved å inkorporere FN-konvensjonen i menneskerettsloven gis konvensjonen forrang i norsk rett.

Norge har heller ikke ratifisert tilleggsprotokollene til FN-konvensjonen, og med det er heller ikke individklageretten til mennesker med nedsatt funksjonsevne ivaretatt.

I Hurdalsplattformen heter det at et likestilt samfunn er et fritt samfunn, og forslagsstillerne kunne ikke vært mer enig. Regjeringen peker videre i plattformen på at et av skrittene på veien mot et likestilt samfunn nettopp er å inkorporere CRPD.

Konsekvensen av å inkorporere CRPD i norsk lov og å ratifisere tilleggsprotokollene er at Stortinget sender et utvetydig signal om at Norge ikke aksepterer diskriminering, og at grunnleggende menneskerettigheter skal ivaretas også for Norges største minoritet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme en sak om å inkorporere FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne i menneskerettsloven.

2. Stortinget ber regjeringen fremme en sak om å ratifisere tilleggsprotokollene til FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

24. mars 2022

Marie Sneve Martinussen

Seher Aydar

Tobias Drevland Lund